

Välljudande sång i Järnäs EFS bönhus 21/12 2001

FOTO: ROLF HOLMGREN

Vocamensemblen Hälfte av varje, glädde och värme med sin välljudande sång i Järnäs EFS bönhus. Åhörarna upplevde starkt med de a capellajungande "att snart är det jul". Fr v: Jonas Kristoffersson, Irene Andersson, Gunnar Kriström, Kristina Häggström, Bengt Arne Walldén, körledare, samt Margareta Lundberg.

Nordmaling 29/12 2001 ökar i folkmängd

Nordmalings kommun växer. Det framgår av Statistiska centralbyråns befolknings-siffror för 2001. Nordmaling har fått fem personer fler – en sensationell tillväxt med tanke på förra årets minus 104 personer. För övrigt är det dystert. Visserligen har Umeå ökat mest med 421 invånare – men det är den minsta ökningen sedan 1975.

DEL I SIDAN II

Familjen Holmbom valde Nordmaling^{29/12 2001}

NORDMALING

I Nordmaling har trenden vänt. Fjölårets befolkningsminskning med drygt hundra personer har vänts till ett överskott, främst genom att inflyttningen ökat till kommunen.

– Jag tror folk har ledsnad på storstadslivet och värdesätter lugnet i lilla Nordmaling, säger kommunalrådet Kerstin Sjöström som är mycket glad över vändningen.

Födelsesatlet är fortfarande lägre än antalet döda i Nordmalings kommun. Det är inflyttningen till Nordmaling som är anledningen till att kommunen har vänt den negativa trenden. Att folk väljer att flytta till Nordmaling har flera olika orsaker anser kommunalrådet Kerstin Sjöström, c.

– Jag tror att läget är en viktig faktor. Dels närheten till Umeå och Örnsköldsvik, men också förväntningarna kring Botniabanan, säger Sjöström.

– Sen att vi har ett bra fritidsutbud där barnen kan få vara med i föreningslivet utan att stå i kö till exempelvis hockeyträningar på sena tider, det tror jag är en viktig sak till.

Inflyttning

Flera barnfamiljer har flyttat till Nordmaling men man ser också en ökad inflyttning bland folk som närmar sig pensionsåldern.

– En del är nog hemvändare men många andra har sommarstugor som de vill bli bosatta sig i.

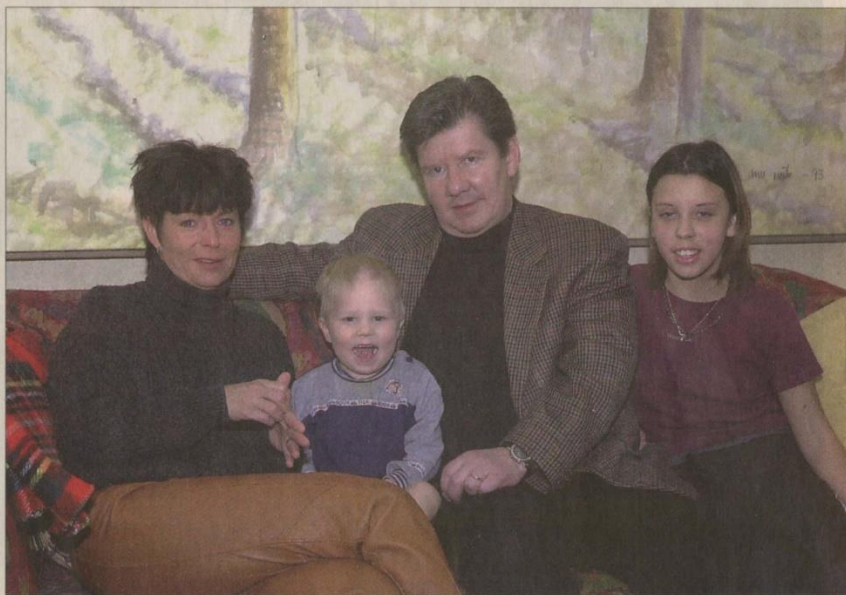

FOTO: MONICA LUNDQVIST

Familjen Holmbom bestående av Britt-Inger, Axel, Roger och Matilda är Gällivareborna som bestämt sig för att satsa på Nordmaling och bidragit till att kommunen vänt den negativa befolkningstrenden.

– Läget mellan städerna och närheten till havet avgjorde, säger Roger.

Nordmalings kommun har också satsat en del på att marknadsföra sig tillsammans med lokala fastighetsägare och byaföreningar, genom exempelvis annonsering och husvisardagar.

– Det är inga stora satsningar, men jag tror att det är många små bäckar som har bidragit till att folk fått upp ögonen för vår kommun, säger Sjöström. Arbetsmarknaden i Nordma-

ling har också varit gynnsam under året och de flesta av de stora företagen har rekryterat folk.

Nordmalingshus VD Roger Holmbom flyttade med sin fa-

milj till Nordmaling i augusti, när han fick jobbet som VD.

Nu bor han tillsammans med hustrun Britt-Inger och barnen Matilda, 12 och Axel, 3 i en av Nordmalingshus lägenheter.

– För oss var läget viktigt. Det här känns som en lite hetare region med den kommande Botniabanan. Här finns det man behöver och skolan fungerar bra.

Tätare kommunikationer

Britt-Inger jobbar i Umeå som barnmorska på förlossningen och tycker att pendlingen skulle vara betydligt lättare om det fanns tätare och billigare kommunikationer.

– Eftersom jag jobbar treskift fungerar den biten dåligt. Bussarna verkar vara anpassade efter kontortiderna.

Dessutom har man Axel här på dagis i Rundvik, tio kilometer söder om Nordmaling, eftersom det inte finns en enda dagisplats att tillgå i centrala Nordmaling. Familjens stora fritidsintresse är båt och därför var närheten till havet viktigt.

– Förr hade vi 15-20 mil till båten, säger Roger.

– Nu kan man åka ner och polera och rusta utan att det går en hel helg.

Saknar en pub

– Det är nära söderut till skärgården vid Höga Kusten också, påpekar Britt-Inger.

Det enda man egentligen saknar är en central mötesplats, där man kan träffa andra nordmalingsbor.

– Det tar tid att bo in sig på ett ställe, speciellt när man inte jobbar på orten, säger Britt-Inger.

– Så en pub där man kunde ta med sig ungarna, ta ett glas öl och träffa annat trevligt folk vore inte dumt, avslutar Roger.

MONICA LUNDQVIST

Tre bra skäl för Bernth att prioritera

Småbarnspappa vid mogen ålder. Bernth Olofsson, Umeå, har inga problem med fritidssysselsättningen. Barnen Erik, Karin och Nils får och tar all den tid de behöver.

– Om jobbet fick styra mitt liv när jag blev pappa för 34 år sedan, så är det barnen som styr i dag.

VK GRATULERAR

Det säger Bernth Olofsson som fyller 60 i morgon tisdag.

Även om han har ett arbete som han trivs med och är engagerad i, så kretsar tankarna väldigt mycket kring familjens tre barn. Bernth Olofsson var gift en gång tidigare och fick 1967 en dotter. Äktenskapet tog slut och efter drygt 10 år träffade han sin nuvarande kvinna, Anna.

Gifta i sju år

– Nu har vi varit gifta i sju år och det har varit en fantastisk tid där våra barn har fått mycket större utrymme än min första dotter någonsin fick.

Samtidigt som han beklagar att pappor för sällan fick tillfälle att verkligen få vara en del i barnens uppväxt, så konstaterar han att barnen ändå alltid klarade sig.

– Pappornas roll var att gå på jobbet. Det hörde till familjebilden, men det har svängt över ti-

– Det är nog bara konstatera att det nog var papporna som blev de största förlorarna. Barnen reder sig via sin mamma.

Att Bernth Olofsson blivit pappa igen var ett medvetet val av honom och hustrun Anna. I dag ser han detta som en gåva och den här gången försitter han inte möjligheten att också fungera som en pappa.

Pappaledig

– Jag har varit pappaledig med samtliga tre barn och det är jag som hämtar och lämnar på dagis. Det känns så fantastiskt och jag blir så glad när det händer att barnen också prioriterar mig före sin mamma.

Tre små barn innebär samtidigt ett totalengagemang. Det han särskilt uppskattar är att få delta i deras utveckling och se faserna i deras snabba utveckling.

Samtidigt är han den förste att medge att arbete och barn inte går så bra ihop. Det blir kompromisser åt båda håll, men han understryker att han prioriterar barnen.

Att både vara chef för arbetsförmedlingens rehabiliteringsgrupp med ansvar för fyra län och samtidigt fungera som småbarnsförälder känns i kroppen och för första gången har han i höst vid ett tillfälle känt sig "gammal".

Gubbstrecket

– Motion betyder mycket för mig och jag har deltagit i varje länets Länsmästerskap 19, 12

FOTO BJÖRN WANHATALO

Prioriterar barnen. Bernth Olofsson ser sitt föräldraskap i mogen ålder som en gåva och prioriterar i alla lägen Erik, 6, Nils, 1, och Karin, 4. Att han missade gubbstrecket i Hörneforsrundan med en minut får accepteras så länge han klarar 100 kg i bänkpress. I morgon fyller han 60.

gångar. I år gick jag över den tid jag anser är gubbstrecket, skojar han.

Gubbstrecket är att inte klara terrängmilan under 50 minuter. I år blev det 51. Men han har som tur är även ytterligare en gräns.

– Det är 100 kg i bänkpress och det klarar jag fortfarande, så helt slut är jag inte.

Kiruna till Malmö

Bernth Olofsson är född i Bergsjö, Nordmaling, och har fortfarande kvar en del av barndomshemmet. Fritidshuset finns i

Kräken, Nordmaling, dit familjen åker när tillfälle ges.

I arbetet har han under åren haft anställningar över hela landet, från Kiruna i norr till Malmö i söder. Han har även bott under flera år i Örebro och Eskilstuna och alltid haft samma yrkesinriktning.

– Jag har jobbat mycket med ungdomar och särskilt med dem som krävt ett extra socialt engagemang, berättar han.

Sedan 1974 har han varit anställd inom AMS och till Umeå kom han 1975. I dag arbetar han som chef för Arbetsförmedlingens

en Rehabilitering med ansvar för funktionshindrade i de fyra nordligaste länen.

Rehabilitering

– Vi fungerar närmast som konsulter för de lokala arbetsförmedlingarna. Oavsett om det gäller ett rehabiliteringsfall i Sundsvall eller Östersund så har vi ett ansvar.

Erfarenheten från arbetet har också gett honom egna tankar kring samhällets syn på arbetshandikappade.

– Den materiella välfärden har blivit allt bättre men vi har

inte lärt oss att ge utrymme för funktionshindrade i arbetslivet. Även om situationen varit relativt bra under senaste åren, så har det tyvärr inte gett effekt på arbetsmarknaden för svagare grupper.

– Jag hoppas att det kommer att förändras i framtiden och alla ska ha samma rätt till ett meningsfullt jobb.

OWE FREDRIKSSON
Tel 090-15 12 01
owe.fredriksson@vk.se

Politiskt missnöje i Nordmaling 20/12 2001

NORDMALING

Tio av tretton ordinarie ledamöter i Nordmalings kommunstyrelse är missnöjda. De känner sig inte delaktiga i de politiska besluten.

Det visar en enkätundersökning som kommunrevisionen har genomfört.

– Det är många som inte känner sig delaktiga i besluten. Vi måste ta reda vad det är som fattas, säger kommunalrådet Kerstin Sjöström.

Vid årsskiftet lades alla nämnder i kommunen ned och ersattes av icke beslutande beredningsgrupper. Kommunstyrelsen fick mer ärenden på sitt bord och en långtgående delegation till tjänstemännen genomfördes.

– Kommunstyrelsens arbete är mycket illa skött, säger Gunnar Wiglöf, s, ordförande i kommunrevisionen.

"För svag"

– Ledningen är för svag. Det finns inga riktlinjer, det mesta går på delegation till tjänstemännen. Miljö- och personalansvar vispas bort. Det är viktigt med riktiga underlag när det saknas nämnder. Det finns dessutom bara en fastanställd politiker, resten är fritidspolitiker.

Han tycker det är frapperande att flera borgerliga ledamö-

ter är kritiska i enkäten eftersom de själva varit med och lagt ned nämnderna.

I samma andetag understryker Wiglöf att det finns kunnig personal på kommunen men att de måste få rätt instrument att jobba med.

Bo Westermark, v, tycker att kritiken mot kommunstyrelsens arbete inte bara handlar om dåliga underlag.

– Det handlar om tidsbrist också. De flesta av oss är fritidspolitiker med andra jobb vid sidan om, säger han.

Få hinner läsa

Kerstin Sjöström tror att det är få som egentligen hinner läsa igenom allt material innan mötena. Ulla-Maj Andersson tycker inte det är konstigt. Kommunstyrelsen ska genomföra en heldag i januari för att jobba med ett antal punkter som kommunrevisionen föreslagit.

I februari presenteras även en enkät som gjorts bland ett 50-tal tjänstemän på kommunen.

Kommunfullmäktige beslutade i november att en utvärdering även ska göra av förtroendemannanorganisationen och de nedlagda nämnderna.

Socialdemokraterna har slagit fast att de vill återinföra en socialnämnd och barn- och utbildningsnämnd om de vinner valet nästa år. Dessutom vill de dra in kommundirektörsfunktionen. Den tycker de kan skötas av en annan kommunal tjänsteman på halvtid.

INGELA HJULFORS BERG

DÖDSFALL 20/12 2001

Maj-Britt Nyquist, Rundvik.

Fredag den 7 december avled Maj-Britt Nyquist, Rundvik, på Norrlands universitetssjukhus, 88 år gammal. Hon insomnade stilla och lugnt. Hennes närmaste är barnen Bruno, Birgitta och Bert-Ove med familjer.

Mamma föddes i Kvissleby en bit utanför Sundsvall. Som trettonåring blev hon föräldralös sedan både mamman och pappan, med några års mellanrum avlidit. Hon fick flytta till sin mormor i Rundvik, där hon bodde i resten av sitt liv.

Skolgången hade hon i stort sett klarat av under tiden i Kvissleby och hos mormor fick hon börja hjälpa till i hemmet. Hennes mormor hade ytterligare föräldralösa barn, fyra pojkar och Mamma, som då hette Olofsson, blev mer eller mindre hembiträde i familjen.

1934 gifte hon sig med Sten

Nyquist, som så småningom blev vår far. Han kom också från Medelpad, närmare bestämt Ljungaverk, och var anställd som elektriker vid masonitefabriken i Rundvik. Mamma födde tre barn, två pojkar och en flicka.

Prövningarna var inte slut för mamma som blev änka vid 39 års ålder, då pappa dog 1953, endast 45 år gammal. Det fanns ingen pension på den tiden så mamma fick försörja sig som sömmerska och äldste sonens lilla arbetarlön från Masonitefabriken fick bidra. Kulturen stod alltid högt i vårt hus mycket tack vare mamma.

Det bästa hon visste var att läsa böcker och sjunga. Dessa intressen gjorde att hon var med och bildade Rundviks Damkör och arbetade som studieorganisatör i Rundviks SDUK och i PRO i 25 år. Dessutom var hon ledamot i ABF. Om hon fick någon tid över löste hon korsord, ägnade sig åt sömnad, stickade eller levde friluftsliv i sommarstugan i Skäpviken.

Som pensionär arbetade hon mycket för PRO, var med i styrelsen och ledde studiecirklar. Sedan ungdomen var hon övertygad socialdemokrat och medlem i partiet. Mamma var också med i den grupp som tog fram material till Rundviksboken.

Det har varit en ynnest att få ha mamma i vår familjekrets. Hennes positiva livssyn smittade av sig på oss. Barnen och barnbarnen avgudade henne för alla sagor och historier hon berättade för dem och alla lekar hon hittade på. Vi är tacksamma för de år vi fick tillsammans.

BRUNO, BIRGITTA
och BERT-OVE
MED FAMILJER

DÖDSFALL 8/12 2001

Allan Wikman, Nordmaling.

På tisdagsmorgonen den 4 december avled Allan Wikman på Norrlands universitetssjukhus i Umeå, 80 år gammal. Han insomnade stilla omgiven av sina kära och sörjes närmast av hustrun Elsie och en dotter med familj.

Allan var känd som en duktig och skicklig yrkesman och vi har många spår av hans händighet i våra hem. Hans största glädjämnen i livet var ändå barnbarnen och sommarstugan i Sunnansjö. Att få sitta i solen och blicka ut över sjön eller att få sitta i båten och fiska med sina älskade barnbarn. Då trivdes han som allra bäst.

Han var den bästa morfar som går att få och hade alltid tid att lyssna och berätta. Många var safari-turerna i skogen när pojkarna var små. Många blev också "Mac-Allan"-hamburgarna han stekte. Omsorgen om familjen var stor.

Vi saknar honom!

FAMILJEN

Min älskade Make
Min snälla Pappa, Svärfar och Morfar
Allan Wikman 8/12 2001
* 1/11 1921 † 4/12 2001

har för alltid lämnat oss i obeskrivlig sorg, vår enda tröst Du lider ej mer. Tack för kärlek utan gräns.

Nordmaling den 8 december 2001

ELSY

Siv och Trygve
David, Samuel, Joachim
Övrig släkt och många vänner

Trötta handen nu har domnat
varma hjärtat är nu kallt
Stilla, stilla har Du somnat
fri från plågor, fri från allt
Snäll och god Du alltid varit
utan klagan smärtan bar
Ingen vet vad Du har lidit
nu Du vilan funnit har

Tack älskade Allan för allt Du mig
gav
Sov gott lilla Pappa, sov gott i Din
grav
Ej kunna vi fatta att borta Du är
Du var ju oss alla så oändligt kär

Enligt Allans önskan sker begravningstjänsten i kretsen av de närmaste. Tänk så Födan för medicinsk forskning nr 95 06 13-0.

Vår kära 2001
Ester Jonsson
* 14/10 1911 † 2/12 2001
Nordmaling 18 december 2001
Bert och Gunvor
Jörgen, Laila, Karina
med familjer
Ingen dag är så lång
att ej dess afton kommer
Begravningsgudstjänsten har ägt
rum.

Examen för sista kullen

NORDMALING
Sista kullen undersköterskor tog examen i torsdags i Nordmaling.
- Det är för få sökande till vårens kurs så nu läggs den ned, berättar vårdläraren Ann-Sofie Oscarsson.

Totalt 82 undersköterskor har de fyra senaste åren utbildats i Nordmaling på distans från vårdgymnasiet i Umeå. Men nu är det slut.

- Det är bara fyra som har sökt kursen i vår. En orsak kan vara att det har blivit svårare att få studiebidrag. Sedan är det väl en form av måttnad på marknaden. De måste ju bo

i Nordmaling för att få gå kursen, säger Ann-Sofie Oscarsson.

På bilden de nyutexaminerade undersköterskorna i Nordmaling. Stående längst fram från vänster Eva Olofsson-Åberg, Seada Bobar, Maria Holmgren, Linda Eriksson, Gudrun Nyberg, Ann-Sofie Oscarsson.

Bakre raden från vänster Susanne Sjödin, Malin Öberg, Lillemor Berggren, Britt-Marie Hamrén, Katarina Fransson och Ann-Lena Berggren. På muren från vänster Maria Persson, Nina Rosengren, Yvonne Eriksson, Therése Hörnqvist.

INGELA HJULFORS BERG

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

ANGELIKA och ANGELA

Både Angelika och Angela är namn som kommit in i almanackan under senare år. Angelica kommer från latinets angelicus, "den änglalika", medan Angela är från italienskan angelo och betyder "ängel" helt enkelt. Båda namnen var som mest populära under 70-talet och 12 800 svenskor heter Angelika, men de allra flesta stavar namnet Angelica.

Drygt 3 100 svenskor bär namnet Angela. Angelica hamnade på plats 98 på förra årets 100-i-topp-lista över nyfödda. Nittioåtta små flickor fick namnet. Angelika och Angela kom med i almanackan först 1986. I den katolska världen firas Ambrosius, till minne av biskopen i Milano som skrev många kristliga hymner och dog år 397 under mystiska omständigheter för att raskt därefter utses till helgon.

I morgon: VIRGINIA

7/12 2000

Angelica Westin, studerande, Nordmaling, har namnsdag i dag.

Gammeldags julmarknad i Olofsfors

besökarna välja på att pyssla med riktigt gammalt hantverk i form av garntomtar, handla gammeldags julgodis eller dricka en mugg värmade glögg.

Och kanske slå sig ner en stund i värmen för att lyssna till Kent Ottosson som berättade skrönor, sjöng och spelade gitarr.

När skymningen sänkte sig över Olofsfors kom också ljuvets drottning Lucia, till häst, för att lussa på Olofsfors Herrgard.

MONICA LUNDQVIST

10/12 2001

Albin Jansson från Mo bjöds på glögg och pepparkakor av Gunvor Stigstad-Ström

FOTO: MONICA LUNDQVIST

Tomtemor själv, Sirpa Kärki, höll järngrytan varm över öppen eld och bjöd Gun Hansson på tomtegröt.

över den sprakande öppna elden. Inne i själva museet kunde

En riktigt gammeldags julsöndag kunde besökare på Olofsfors Bruk uppleva i helgen. Förutom gröt och skinksmörgås bjöds det på glögg, skrönor och julpyssel i den genuina julmiljön.

Som på det vackraste julkort gnistrade snön vit i den gammeldags bruksmiljön i Olofsfors.

Det vackrade vintervädet lockade många nordmalingsbor på promenad till Olofsfors Bruksmuseum där man kunde njuta av en stilla, gammeldags julsöndag mitt i julstressen.

Utanför Olofsfors Bruksmuseum bjöd Tomtemor själv, museintendent Sirpa Kärki, på gröt ur järngryta värmd

12/12 2001

Vår kära Mamma, Svärmor,
Farmor och Gammelfarmor

Maj-Britt Nyquist

* 13/10 1913 † 7/12 2001

har lämnat oss i stor sorg och
saknad

Rundvik 12 december 2001

**Bruno och Vivianne
Birgitta
Bert-Ove och Eva-Britta**
Barnbarn
Barnbarnsbarn
Släkt och vänner

Ty att dö är att som
barnet föddas
lika smälsamt, lika
ljuvligt kanske
ingen vet
- som inte riktigt
känner
någon längtan, något
annat liv!

Lika självklart som vi
alla föddes
skall vi alla en gång
födas åter,
skall vi stå som barnet
framför porten
till det ofattbaras
verklighet
Bo Setterlind

Jordfästningen äger rum i Rund-
viks kyrka fre 21/12 kl. 11.00.
Därefter inbjudes till minness-
tund i kyrksalen. Osa senast
18/12 till FONUS tel 0930-
311 70. Tänk på hjärt & lung-
fonden samt diabetesforskning
pg 950613-0

FAKTA • rektorsbråk

- Hösten 2000 krävde fem fackförbund att Nordmalings kommun skulle göra en ob- roende arbetsmiljöutredning av barn- och utbildningsför- valtningen. Rapporten visade att mellan sju och tio anställda inom förvaltningen kände sig kränkta av dåvarande ledning, rektorerna Cathrina Strandberg och Kjell Nilsson.
- En oenig kommunstyrelse beslutade i juni i år att lösa ut rektorerna för närmare 1,3 miljoner kronor. Protesterna mot beslutet haglade både från föräldrar, politiker och skolanställda.
- För två år sedan togs de första riktlinjerna för en centraliserad ledningsorga- nisation av barn- och utbild- ningsförvaltningen med en förvaltningschef och fyra rektorer. I november anställdes Arne Norberg som ny förvaltningschef. Ytterligare fyra rektorer ska nu anställas till den nya ledningen.

Las-regler gäller vid tillsättning

VK för att de vill följa Las-re- glerna för de tre tillförordnade cheferna, Nils Sjödin, Cecilia Karlsson och Margareta Bränn- lund. Facket hävdar att kom- munen inte är skyldig att följa Las vid en omorganisation.

Majoritetens linje

Den borgerliga majoriteten i kommunstyrelsen har stöd i sitt beslut av moderaterna, kristde- mokraterna och vänstern. - Vi har följt majoritetens lin- je. Las-reglerna gäller men det är olyckligt om de här tre perso- nerna ska ingå i en ny led- ningsorganisation utan att ha personalens förtroende. Tror inte det blir lätt för dem, säger Bo Westermark, v.

Maria Lundqvist-Brömster, fp, vill ha en extern rekrytering samt att sökandes kompetens och kvalifikationer ska styra valet oavsett kostnad.

Ulla-Maj Andersson, s, har samma krav som folktoppartiet.

- Vi tvingas konstatera att Las-reglerna gäller. Men vi hop- pas att de mest kvalificerade får tjänsterna. Det skulle vara olyckligt om vi måste lösa ut personal med skattemedel, sä- ger hon.

Kräver öppenhet

Lärarnas riksförbund och ett 40-tal personal har skrivit un- der en namnlista där de protes- terar mot att låta de tre tillför- ordnade cheferna bli inläsa- de. De kräver en öppen rekryte- ring.

Facket har även anmält en av de tre cheferna för kränkande särbehandling av en medlem. Anmälan har överlämnats av kommunstyrelsen till förvalt- ningschefen Arne Norberg för utredning.

Sista ansökningsdag för rek- torstjänsterna är 4 januari.

INGELA HJULFORS BERG

0930-100 29, 102 95
ingela.hjulfors.berg@vk.se

FOTO: INGELA HJULFORS BERG

Kommunstyrelsen i Nordmaling kallade till presskonferens i går. En oenig kommunstyrelse har slagit fast att Las-reglerna gäller för de tre tillförordnade cheferna vid rektorsrekryte- ringen. Från vänster Börje Petersson, kd, Östen Gustafsson, m, Arne Norberg, förvaltningschef samt Maria Lundqvist- Brömster, fp.

Vår kära
Moster och Faster

Selma Olofsson

* 17/12 1911 † 9/12 2001

har lämnat oss i sorg och saknad
Nordmaling 14 december 2001

Syskonbarnen med familjer

Jag bjuder farväl, jag säger god
natt
till hemmet farväl jag nu säger
En tid har jag lidit och lutat så
matt
mitt huvud mot kuddarnas läger
Jag bett till Gud om nåd för min
själ
och hjälp för de mina till evigt
väl
Nu slumrar jag stilla i döden.

Begravningsgudstjänsten äger
rum i Chatarinakapellet, Nord-
maling, lördag 12/1 kl 14.00.
Efter akten inbjudes till
minnesstund i församlingsgår-
den. Osa senast den 9/1 till
begravningsbyrån tfn 0930-
102 28. Tänk gärna på Fonden
hjärt- och lungsjukas länsför-
ening pg 29 60 77-1.

Min kära Moster

Selma Olofsson

har för alltid lämnat mig och
min lilla familj.

Nordmaling och Vännäs
14 december 2001

Guðrun Varestam - Bontha
Louise och pojkar

Många blev åren
Du vandrade här
Så trogen, så verksam i tiden
Nu mättad av ålder
förunnat Dig är
Få njuta den eviga friden

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördag 22 december 2001

PORTRÄTTET

Hon önskar att det alltid vore sommar. Eleanor Bodel arbetar inom kulturförvaltningen i Umeå, där det blåst ordentligt i höst.

FOTO: PER LANDROG

Varmare kulturklimat för frusen Eleanor

Jag önskar att det alltid vore sommar.
Kommer ni ihåg julen?
År 1969 låg Eleanor Bodel i nio veckor på Svensktoppen med den.

Önskingen är precis lika aktuell än idag, säger hon.
Det har stormat kraftigt på mer än ett sätt i höst kring Eleanor Bodels arbetsplats i Umeås gamla tullkammare. Här jobbar delar av stans kulturförvaltning. I onsdags blev de av med sin högste chef. Vladimir Oravsky sparkades av samma politiker och chefstjänstemän, som tre månader tidigare närmast genförklarat honom. 1,5 miljonkronors-missem att väljs för person innebar genast från start ett tryck på medarbetarna. Det skulle öka från vecka till vecka. Brist på direktiv, flerdubbla budskap och förvirrade idén som att fästa de fallande löven tillbaka på träden i Rådhusplanen eller färga bilarnas avgaser röda, skapade oro och olust.

Oravskys ledarstil gick ut på att hota och smickra medarbetarna om vart annat, ibland på samma gång. Flera tjänstemän ställdes inför ultimatum: Gör du inte som jag vill, omplaceras jag dig. Andra skulle han ut. Några kvinnliga medarbetare uppfattade smicket som sligt.

Tullkammaren är en underbar arbetsplats med kunniga och kreativa människor. Men stämningen åkte i botten, säger Eleanor Bodel. Hennes enda personliga kontakt med högste chefen under de tre månaderna, inskränkte sig till ett kort samtal då Tullkammaren frände Lu-

cia. Kulturchefen var då mest intresserad av co-verters och royalties för låtar.
- Han ska kanske börja skriva egna låtar nu, konstaterar hon.
Eleanor Bodels unika projektet att använda kulturen som verktyg för att öka de gamlas livs-lust syntes inte intressera honom.
Den här dagen, då det flyger småspik i isvin-

"Gubbarna kan ju inte gå med ut i skogen och skjuta men snacka älgjakt kan de"

darna nere på Kajen, talar vi om att bli gammal. VK har nyss haft en artikel med rubriken Umeås äldsta far illa. Där står att det finns äldre, som är så nerv, att de söka och medvetet begår självmord. Att människor slutar leva, bara för att livet inte är värt mödan att leva. Och ändå har vi ju det så fint här i Sverige. Visst? Eller hur?

Ellen svarar:
- Man har sett till att folk har det bra. De är hela, rena och mätta. Och det är välisäkrat som fan. Ändå mår folk skit.

Man ska kanske lägga ned glöd på någonting annat.

- Jag vill inte ha tråkigt, då jag blir gammal. Jag vill ha kul. Håller man sig mentalt frisk gör det inget om man har ont i benet, gör och gör, okej, huvudsaken är ändå att att knoppen är med. Då har man ju trevligt.

- Men blir knoppen understimulerad reagerar den som vilken muskel som helst. Då har du inte möjlighet att ta emot.

- Alla människor mår ju taskigt om de inte blir stimulerade. Men ta en gammal människa som nästan är helt dommet. Sjunger du Gamla Norddön så visst sjunger hon med.

Just så här uttrycker hon sig. Hennes ständigt närvarande glöd, engagemanget, flammar upp i södersnack snarlik repliker ur någon svart vit SF-film från 50-talet. Här är det åter en pöpsångerska som ska fänga publiken; plåten kunde vara Kungsen eller någon folkpark på vischan. Men poplåtarnas hjärta och smärta har fått en betydligt allvarigare innebörd. One way ticket är sedan länge ersatt av mycket praktisk omsorg om de äldre. Scenen är mät.

Glöden och flammorna har också blivit till ett politiskt engagemang. Eleanor Bodel sitter i kommunfullmäktige hemma i Nordmaling, är ersättare i kommunstyrelsen och ställer upp för tredje perioden i höst. Socialdemokrat.

Hon berättar om sitt projekt Kultur för äldre.

Kultur ger hälsa:
- Förr hade kyrkan monopol på de gamla på servicehusen. Ändå och sångstund, hette det. För mig är kultur så mycket mer. Från hockey till Norrlandsoperan.

Hockey på hemmet? Klart genomförbart. Ellen skissar. Man tar med en gammal och en ny hockeystjärna till ett äldreboende. Föredrag och prat. Gubbarna träffas och snackar ishockey i studiecirkel.

- Sen avslutar man med att hela gänget åker in och tittar på någon match, säger Ellen.

- Det finns 700 föreningar i Umeå. Tänk om varje förening gav en aktiv medlem i uppdrag att tala om vad som spysar med. Jag säger bara älgjakt och jaktvårdsföreningar. Gubbarna kan ju inte gå med ut i skogen och skjuta men snacka älgjakt kan de. Ett utmärkt medel mot äldersdepression.

- Boredomsoppsmitten har alla som var med.

- Då farbror Kurt mår bra blir han lättare att sköta. Det försöker jag få personalen i äldreomsorgen att förstå. Där kan jag tyvärr, i vissa fall höra huvudet i väggen. Jag vet inte riktigt var de let finns. Förmödligen kan det ligga i utbildningen. Eller i att projektet är så nytt.

Glöden och flammorna har också blivit till ett politiskt engagemang. Eleanor Bodel sitter i kommunfullmäktige hemma i Nordmaling, är ersättare i kommunstyrelsen och ställer upp för tredje perioden i höst. Socialdemokrat.

- Jag tvivlade på att vara den lilla hemma-tyckaren. Då är det bättre att tycka till där det hörs. Dessutom är jag inte rädd att stå inför publik. Alla mina bitar faller på plats i det jag gör. Som att hemma i Nordmaling försöka sammanföra ungdomar och äldre.

- Gamla tanter och farbröder var ju jätterädda för unga snoringar, som såg ut som om dom ramlat in i någon hylla på Clas Ohlson, spik- och nitavdelningen.

Som att organisera Förlärdar på byn. I augusti förra året fann hon sin egen villa ned-klotrad.

- Åga stod det med stora bokstäver. Det var riktig lackfing, inte sprayat. Då kan man hålla sig för skrämt.

Som att säga vad hon tycker om det, till synes eviga, politiska inbördeskriget i Nordmaling.

- Prestige. Säger borgarna ja måste sossarna säga nej. Och tvärt om. Man struntar i vad saken gäller. Istället borde kommunpolitikerna sätta sig ned och jämka på några kuggar här och där. Och fråga hur folk verkligen vill ha det. Jul ska Ellen fira i Stockholms skärgård, vid Nämndöfjärden, den som Evert Taube trodde var blå. Det går passbåt i Isärnan från Stavsås.

CALLE HÅRD
070 42 007 41
calle.hard@vsk.se

I KORTHET • Eleanor Bodel

Namn: Eleanor Bodel, Kallas Ellen.

Född: I Stockholm 1948.

Bosatt: I Nordmaling sedan 1976.

Sommarstuga: Nämnd i Stockholms skärgård.

Familj: Alex, 17, och Judith, 15.

Jobb: Ledare för det treåriga projektet Kultur för äldre. Kultur ger hälsa. Samarbete mellan Umeå, Nordmaling, Bjurholm, Vännäs, Vindeln och Robertfors.

Senast lästa bok: Två historieböcker på samma gång.

Film: Häufigt och begeistrad.

Bit: VW Cab från 1971.

Favoritmat: Japansk.

Förebild: Bitar av många.

Stylad för år 1969.
One way ticket hette Eleanor Bodels hit det året. Texten till Den som jag älskar skrevs av en mycket ung Lars Berghagen.

- Ellen är hysteriskt ambitiös. Det säger Ann Forsman, Sollefteå, som är bästis. De träffades redan under poptiden. Eleanor Bodel turnerade med Tommy Körberg och Janne Önnérud. Ann Forsmans arbetsgivare, arrangören EMA Telstar, tyckte att Eleanor behövde någon som stöttade henne mot den redan då rätt bufflige Körberg. Det blev något av ett rekord, 352 konserter under en och samma sommar. - Så är hon praktisk. Kan till och med lägga golv. Med klippers.

TRE FRÅGOR

Bästa jullåten?
- White Christmas med Håkan Hagegård.

Värsta rysaren på scen?
- Jag var 19-20 år. Det var direktsändning i radio från Liseberg. Jag kom av mig mitt i en låt, lämnade scenen och sprang stortjuttande till hotellet.

Öster eller väster för Botniabanan.
- För Nordmaling, där jag bor, är väst bäst.

VÄSTERBOTTENS-KURIREN måndag 24 december 2001

Julängeln klarade branden

NORDMALING

Allt julpynt försvann i lågorna när familjen Gjendahls 1700-talshus brann ner i juni. Allt utom mormors julängel som mirakulöst nog låg kvar i askan nästan oskadd. Nu har ängeln hedersplatsen hos familjen Gjendahl som fortfarande bor bland säckar och kartonger.

HUR GICK DET SEN?

Familjen Gjendahl har alltid älskat julen. Julpyntet har kommit upp långt före advent och ofta fått sitta kvar långt in i mars. Men den här julen är olik alla andra.

På annandag pingst brann familjens 1700-talshus ner. Nu bor Helene och Ture i en trerummare tillsammans med barnen Jocke, 9 och Jessica, 11, en katin, en katt och två skölpaddor.

– Det man saknar mest är just att man inte är "hemma", säger Ture.

Helene fick julängeln av sin mormor när hon var liten, och som genom ett under klarade den sig oskadd ur lågorna.

I väntan på det nya huset bor Jessica, Jocke, Helene och Ture Gjendahl tillsammans med katt, katin och ett par skölpaddor i den julpyntade tre-rumslägenheten.

FOTO:
MONICA
LUNDQVIST

– Det är jobbigt för barnen att de inte har egna rum utan tvingas dela med oss. De kan liksom aldrig stänga dörren om sig.

Satt på backar

Upplevelsen av att komma till en tom, lånad lägenhet utan några egna saker glömmar man aldrig.

– Vi satte den lilla lånade TV:n på golvet och fick sitta på

två tomma scanbackar som vi lånat från Konsum, skrattar Ture.

När kvällen kom och man skulle gå och lägga sig insåg man att man inte ens hade några madrasser.

– Man tänker inte riktigt klart när sånt här händer, säger Helene som helt sonika gick upp till jobbet på sjukhemmet och lånade madrasser där.

Eftersom man varken hade

köksmöbler eller husgeråd den första veckan åt man frukost, lunch och middag på restaurang.

Plastsäckar

– Det kan ju låta trevligt, men man blir snabbt less när man är tvungen att äta ute, säger Ture.

Familjens sanerade bohag finns nu i 120 flyttkartonger och 70 platsäckar. Möblerna är nerskruvade i smådelar, i väntan på att det nya huset ska bli klart.

– Katten och katinen trivs inte heller speciellt bra i lägenheten. Under sommaren fick katinen bo i bur på tomten men katten har vi kört dit varje morgon och hämtat på kvällen, säger Helene.

Eftersom det mesta i huset klarat sig, men var rökskadat, kunde det saneras. Av julpyntslådorna på vinden var dock bara aska kvar. Redan första dagen efter branden ringde Helene hem till sin pappa i Finland och bad honom svarva en ny tomtfamilj till julen.

– Och det gjorde han, så den står här på TV:n nu, skrattar Helene som ändå inte kunde släppa tanken på att något kan-

ske kunde ha klarat sig och bad Ture kolla en sista gång.

– Han tyckte jag var tokig och sa att det var en omöjlighet, men jag bad honom igen. Så han tog med sig ficklampan upp i de sotiga resterna av huset för att ta en sista titt.

– Där, mitt inne i allt aska låg en vit låda som något smält fast på.

När Ture öppnade asken låg Helenes gamla julängel där, nästan oskadd.

"Litet under"

– Det känns lite som ett under faktiskt, säger Helene och berättar att hon fick ängeln av sin mormor som liten. Den här julen har den hedersplatsen bland julpyntet som familjen lånat ihop av vänner och bekanta eller handlat på Myrorna. Julen kommer man att fira hos Helenes släkt i Finland.

– Jag skulle aldrig kunna tänka mig att fira jul i den här trånga lägenheten, men nästa jul har vi äntligen fått vårt nya hus, säger Helene.

Och då som nu kommer mormors julängel att vaka över familjen Gjendahl.

MONICA LUNDQVIST

Huset blev totalförstört i branden.

22/12 2001 Fullsatt i Nordmaling

En fartfylld luciashow bjöd Nordmalings ridklubb ett fullsatt ridhus på i söndags. Renée Högländer, ridskolechef, inledde programmet med en fackelritt på Vickmin som för dagen föreställde Pegasus.

Därefter följde ett fullspäckt program. Luciatåg, maskeradhoppling, körning, voltige och kaninhoppning var bara några av inslagen.

Sandra Nygren tilldelades priset "Maries minne". Priset delas ut varje år efter en omröstning bland medlemmarna, till någon som ställt upp extra mycket och hjälpt andra i stallen.

Stallbästispriset, som går till den snällaste hästen, fick den norska fjordhästen Axel.

Två hedersdiplom delades ut i år för första gången. Elin Åberg och Kerstin Nordell fick mottaga dessa.

I maskeradhopplingen tävlade Ronja Rövardotter, Pippi Långstrump, Zorro, Malin Baryard och Toket mot varandra.

Mariah Hakalax, som dagen till ära red iklädd likadan dräkt som hon hade i Globen för några år sedan.

Ett annat uppskattat inslag var "julsinken". Camilla Berggren jagade en rosafärgad shetlandspöny, Teddy, som både kunde sitta och ligga på kommando.

Johanna Lundberg (längst bak), Lee Lannerblad och shetlandspönnen Castor var med i luciatåget som var ett av inslagen vid Nordmalings ridklubbs luciashow.

Monica och Rolf Lundberg, Nordmaling, firar på nyårsafton den 31 december sin 30-åriga bröllopsdag. Paret vigdes i Örträsk kyrka. 29/12 2001

Anna Samuelson, Nordmaling
- Jag vill påbörja min utbildning och fortsätta att vara lycklig med min stora underbara familj.

Tomas Häggström, Rundvik.
- Jag vill se hockeyleaget LN91 spela kvar i division I och så vill jag ha ett fortsatt lyckligt äktenskap.
31/12 2001

24/12 2001 Luciafest i Rundvik

NORDMALING: Nordmalings församling har haft luciafest i Rundviks kyrka. Karin Nyländer hälsade välkommen. Rundviks skolas tärnor, pepparkaks-gubbar och lucia sjöng under Ingrid Holmgrens ledning.

Under samlingen vid kaffebordet kom lussebullar och tårter på bordet. Margareta Andersson sjöng och KG Wilhelmsson med flera talade. Två nya kärmedlemmar välkomnades. Sist höll Samuel Örnberg mäsas. Karin Gustafsson och Margareta Andersson spelade och sjöng.

24/12 80 år 2001
80 år lördag den 22 december
Tage Öberg, Nordmaling.

Tage Öberg är en känd profil i Nordmaling, där han under många år drivit färghandel, en verksamhet som utökades med vapen och ammunitionsförsäljning och som drevs fram till 1982.

Jakt och fiske är några av Tage Öbergs stora intressen. Han har även varit politiskt engagerad och medlem i ett flertal organisationer. Som flitig skribent har han vädrat många åsikter på lokaltidningarnas insändarsidor. Han har också tagit ton som körsångare i olika manskörer och ortens kyrk kör.